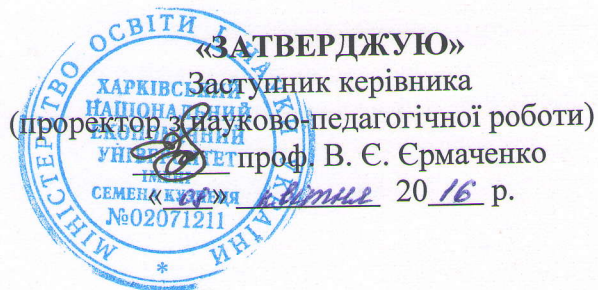

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПОВЕДІНКА

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії

зі спеціальності 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, кафедра менеджменту та бізнесу
(повне найменування вищого навчального закладу, кафедри)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к.е.н., доцент Миронова Ольга Миколаївна

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
менеджменту та бізнесу “08” квітня 2016 року, протокол №12

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Організаційна поведінка” складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності “Менеджмент”.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічний та методико-практичний підхід до формування компетентностей у сфері управління поведінкою в організації.

Міждисциплінарні зв'язки: менеджмент, психологія, соціологія, педагогіка, менеджмент персоналу, психологічний аналіз, психологія управління, корпоративна соціальна відповідальність, культурологія.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Сучасні парадигми в галузі організаційної поведінки.
2. Методологія управління поведінкою в організації.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Організаційна поведінка” є підготовка здобувачів до управління поведінкою в організації на основі системи теоретичних знань та практичних навичок у сфері організаційної поведінки на рівні підприємств, окремих груп та індивідів.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Організаційна поведінка” є:

- поглиблення та систематизація знань щодо управління людьми в організаціях;
- ознайомлення з закономірностями поведінки людей у спільній діяльності;
- формування практичних навичок щодо ефективного керівництва людьми в організаціях;
- оволодіння практичними навичками щодо визначення індивідуальних поведінкових особливостей підлеглих та пошуку відповідного стилю керівництва для них;
- поглиблення та систематизація знань щодо моделей взаємодії керівника з неформальними групами під час управління поведінкою в організації;
- оволодіння практичними навичками щодо формування комунікативного простору в організації для побудови ефективних комунікацій на всіх рівнях організації;
- формування практичних навичок щодо управління організаційною поведінкою під час дезорганізаційних (конфліктних) ситуацій;
- формування умінь щодо побудови організаційної культури як основи формування ефективної організаційної поведінки.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" набувають таких компетентностей:

- компетентність у створенні та підтримці соціально-економічних відносин між членами трудового колективу на правовій основі та демократичних принципах та формуванні відчуття єдиної команди;
- компетентність гармонійного поєднання індивідуальних, групових та масових форм виховної роботи, застосування методів навчання, створення орієнтуючих умов та особистого прикладу;
- компетентність поєднання офіційних повноважень та особистого авторитету під час формування власного гнучкого ефективного стилю керівництва організаціями, які функціонують в умовах поведінкової економіки;
- компетентність до ефективного розподілу повноважень в структурі апарату управління сучасними організаціями на основі поведінкового підходу, який базується на балансі прав, відповідальності та обов'язків між керівниками та виконавцями;
- компетентність до регулювання внутрішньо-корпоративних відносин на основі нейтралізації дезорганізаційних (конфліктних) ситуацій, яка базується на їх діагностиці, аналізі та запобіганні таким ситуаціям;
- компетентність до формування особистісної ділової поведінки персоналу організації на основі розробки і використання індикаторів поведінкової активності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години 4 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сучасні парадигми в галузі організаційної поведінки.

Тема 1. Концептуальні основи організаційної поведінки.

Мультипарадигмальний підхід до управління людьми в організаціях. Основні проблеми організаційної поведінки. Організуючі сили організаційної поведінки: субординаційні та координаційні. Причетність співробітника до організації. Головний управлінський закон. Моделі організаційної поведінки людини.

Тема 2. Особистість в системі управління поведінкою організації.

Проблеми управління індивідуальною поведінкою в організації. Підсистеми особистості. Структура особистості. Психічні процеси, психічні властивості та психічні стани, що впливають на поведінку людей в організації. Характерні особливості групи та особливості поведінки індивідуума в групах.

Тема 3. Влада та лідерство в організації управління персоналом.

Концепції лідерства: теорії на основі аналізу лідерських якостей; концепції лідерської поведінки; концепції ситуаційного лідерства; модель лідерства "шлях-мета"; концепція атрибутивного лідерства; концепція

харизматичного лідерства; концепція лідерства для змін. Основні відмінності лідера від менеджера, та їх вплив на управління поведінкою в організації.

Змістовий модуль 2. Методологія управління поведінкою в організації.

Тема 1. Методи та моделі ефективного керівництва підлеглими.

Взаємовідносини повноважень різних рівнів управління. Концепції процесу передачі повноважень. Значення неформальних груп в ефективності управління поведінкою в організації. Модель взаємодії керівника з неформальним групами Хоманса. Фактори впливу на ефективність неформальних груп. Правила мотивування підлеглих: саморегуляція, вербальна та невербальна поведінка.

Тема 2. Комунікативна складова в процесі управління поведінкою в організації.

Формування комунікаційного простору як сучасний підхід до організації комунікаційного процесу в організації. Основні принципи та методи побудови ефективних комунікацій на всіх рівнях організації. Роль елементів поведінкової економіки в побудові комунікаційного процесу в організації. Інформаційна модель дезорганізаційної (конфліктної) ситуації. Основні рекомендації до управління організаційною поведінкою в таких ситуаціях та недопущення деструктивних наслідків на діяльність організації.

Тема 3. Основи управління організаційною культурою.

Організаційна поведінка як фактор організаційної культури. Рівні вивчення організаційної культури: зовнішні факти; ціннісні орієнтації та вірування; базові припущення. Формування, підтримка та зміни організаційної культури. Підходи до виміру впливу культури на ефективність діяльності організації. Сумісництво культури, поведінки та стратегії організації.

3. Рекомендована література

3.1. Основна

1. Дороніна М. С. Управління організаційною поведінкою: монографія / М. С. Дороніна, В. В. Тютлікова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 199 с.
2. Дороніна М. С. Управління поведінкою персоналу. Гендерний аспект: монографія / М. С. Дороніна, В. І. Ковальова. – Х.: АдВА, 2009. – 280 с.
3. Лепейко Т. І. Організаційна поведінка: навч. посібник / Т. І. Лепейко, С. В. Лукашев, О. М. Миронова. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. – 154 с.
4. Лепейко Т. І. Управління персоналом підприємства в умовах невизначеності (поведінковий підхід): монографія / Т. І. Лепейко, О. М. Миронова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. – 234 с.
5. Миронова О. М. Конфліктологія: навч. посібник / О. М. Миронова, О. В. Мазоренко. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. – 167 с.
6. Gavkalova, N. Personnel Management: summary of lectures / N. Gavkalova. . – Х. : ХНЕУ, 2013. – 171 p.

3.2. Додаткова

7. Армстронг М. Практика управления человеческими ресурсами: Учебник для слушателей, обучающихся по программам „Мастер делового администрирования” / М. Армстронг; Пер. с англ. под ред. С.К. Мордовина. – 8-е изд. – СПб.: Питер, 2004. – 831 с.
8. Воронін А.В. Поведінка персоналу виробничої організації. Оцінка, управління, розвиток: Монографія / А.В. Воронін; Харківський національний економічний університет. – Х.: ІНЖЕК, 2008. – 319 с.
9. Иванова Т.Ю. Теория организации. Краткий курс: Учеб. пособ. / Т.Ю. Иванова, В.И. Приходько. – СПб.: Питер, 2004. – 268 с.
10. Кирхлер Э. Психологические теории организации. Психология труда и организационная психология: Пер. с нем. / Э. Кирхлер, К. Майер-Пести, Е. Хофманн. – Х.: Гуманитарный центр, 2005. – 308 с.
11. Малменз Л. Менеджмент и организационное поведение: Учеб.-практ. пособ. Пер с англ. – Минск: Новое знание, 2003. – 1037 с.
12. Родлер К. Управление в организациях. Психология труда и организационная психология: Пер. с нем. / К. Родлер, Э. Кирхлер. – Х.: Гуманитарный центр, 2003. – 126 с.
13. Управление персоналом организации: Учеб. / Под ред. А.Я. Кибанова, Государственный университет управления. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 637 с.
14. Шермерорн Д. Организационное поведение: Учебник для слушателей, обучающихся по программам „Мастер делового общения” / Дж. Шермерорн, Дж. Хант, Р. Осборн; Пер. с англ. под ред. Е.Г. Молл. – 8-е изд. – СПб.: Питер, 2004. – 636 с.
15. Элвессон М. Организационная культура. – Х.: Гуманитарный центр, 2005. – 458 с.
16. Баєва О.В. Основи менеджменту: практикум: Навч. посібник / О.В. Баєва, Н.І. Новальська, Л.О. Згалат-Лозинська. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 524 с.
17. Беляцкий Н.П. Интеллектуальная техника менеджмента: Учеб. пособие / Н.П. Беляцкий. – Мн.: Новое знание, 2001. – 320 с.
18. Беседін М.О. Основи менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант): Підручник / М.О. Беседін, В.М. Нагаєв. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 496 с.
19. Виханский О.С. Менеджмент: Учебник / О.С. Виханский, А.И. Наумов. – 3-е изд. – М.: Гардарики, 1999. – 528 с.
20. Кирхлер Э. Дизайн работ в организациях. Психология труда и организационная психология: Пер. с нем. / Э. Кирхлер, Э. Хельцл. – Х.: Гуманитарный центр, 2003. – 212 с.
21. Красовский Ю.Д. Организационное поведение: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ, 1999. – 472 с.
22. Кредісов А.І. Менеджмент для керівників. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 1999. – 556 с.

23. Райгородский Д.Я. Организационное поведение. Хрестоматия. Учебное пособие для факультетов: психологических, экономических и менеджмента. – Самара: Издательский Дом „Бахрах-М”, 2006. – 752 с.

24. Психология управления персоналом: Пособие для специалистов, работающих с персоналом / Под ред. А.В. Батаршева, А.О. Лукьянова. – М.: Изд-во Института психотерапии, 2005. – 624 с.

25. Спивак В.А. Корпоративная культура / В.А. Спивак. – СПб.: Питер, 2001. – 352 с.

3.3. Ресурси Інтернет

26. Сайт вільної енциклопедії Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki>.

27. Сайт журналу інтелектуальної еліти «Персонал» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.personal.in.ua>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: тестування, усне та письмове опитування, співбесіда, виконання практичних завдань.